

BIATORBÁGY

VÁROS JEGYZŐJE

2051 Biatorbágy, Baross Gábor utca 2/A • Telefon: 06 23 310-174/142 mellék
Fax: 06 23 310-135 • E-mail: jegyzo@biatorbagy.hu • www.biatorbagy.hu

Beszámoló

**a jegyzői hatáskörbe tartozó gyámügyi feladatokról és a
gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységről**

2009.

TARTALOM

I. Bevezető.....	3
Biatorbágy bemutatása, demográfiai mutatói.....	4
A gyermekjóléti és a gyermekvédelmi feladatok ellátásában résztvevők bemutatása.....	4
II. Pénzbeli és természetbeni ellátások.....	5
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény.....	5
Óvodáztatási támogatás.....	6
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.....	6
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.....	6
Intézményi étkeztetési térítési díjkedvezmény.....	7
Gyermekszületési támogatás.....	8
III. Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások.....	9
Családsegítés.....	9
Gyermekjóléti szolgáltatás.....	11
Az önkormányzat gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladataiban résztvevő szervezetek és intézmények.....	13
A jelzőrendszer működése.....	16
IV. Hatósági intézkedések.....	16
V. Jövőre vonatkozó elképzelések.....	18

I. Bevezető

A szakmai beszámoló szükségességét a korábbi évekhez hasonlóan is a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet alapján, az előre meghatározott tartalmi követelményrendszer alapozta meg.

A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez. A gyermekek védelme, a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek, helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint törvényben meghatározott intézkedések biztosítják.

Biatorbágy Város Önkormányzat feladata a gyermekek védelmét ellátó helyi rendszer folyamatos biztosítása és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése, a törvényben foglaltak szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, a személyes gondoskodást nyújtó ellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatás, a napközbeni ellátás, családok és gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, illetve a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájárulás szervezése és közvetítése.

A Képviselő-testület a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 9. § (3) bekezdésében biztosított jogkörével élve a szociális hatásköreinek gyakorlását a polgármesterre ruházta, melyeket 2008. július 1-től az alpolgármesterekkel megosztva lát el.

Biatorbágy Város Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben előírt feladatainak ellátását az egyes gyermekjóléti ellátásokról szóló 8/2009. (10. 30.) Ör. számú rendeletében foglaltak szerint az alábbi ellátásokkal biztosítja.

I. Pénzübeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- intézményi étkezési térítési díjkedvezmény

- gyermekszületési támogatás

II. Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgálat
- gyermekek napközbeni ellátása

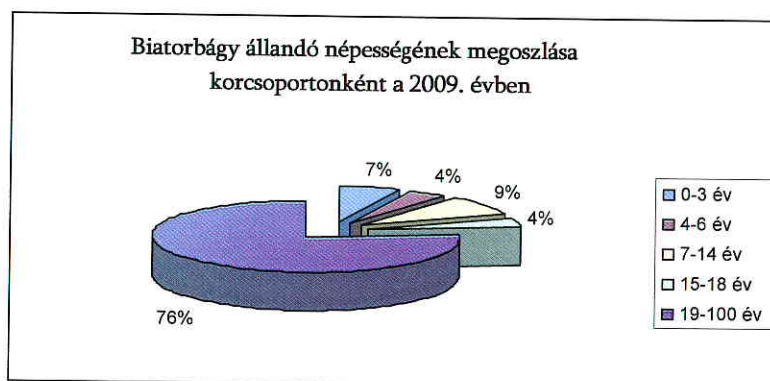
A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokat a Képviselő-testület által létrehozott és működtetett intézmény, a Biatorbágyi Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat által látja el.

A Képviselő-testület a veszélyeztetett gyermekek és családok minél szélesebb körű, biztonságukat elősegítő ellátása érdekében együttműködési megállapodást kötött a „Sorsunk és Jövőnk” Alapítvánnyal, mely tevékenységét a családok átmeneti otthonának szolgáltatásával fejti ki.

Biatorbágy 2009. évi demográfiai mutatói

Településünk lakosság száma évről-évre folyamatosan nő, amelynek egyik oka, hogy egyre többen költöznek ide. A településen az új lakóterületek kialakításával növekedett a fiatal- és a középkorosztály aránya.

2010. január 01. napjának állapota szerint Biatorbágy város állandó népességszáma 12.068 fő, melyből a 0-3 éves korúak száma 812 fő, a 4-6 éves korúak száma 547 fő, a 7-14 éves korúak száma 1082 fő, a 15-18 éves korúak száma 469 fő, a 19-100 éves korúak száma 9.158 fő.

A gyermekjóléti és a gyermekvédelmi feladatok ellátásának bemutatása intézményi formában

A Biatorbágyi Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat 1999. január 28-án kezdte meg működését és a korábbi évekhez hasonlóan, maradéktalanul törekedett a törvényben előírt kötelezettségek betartására.

A Biatorbágyi Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat célja, hogy ellássa a fenntartó Önkormányzat, a hatályos törvények és a vonatkozó rendeletek, valamint a szakmai szabályok szerinti működésben a településen élők körében felmerülő szociális és gyermekvédelmi feladatokat.

Az intézmény 2009-ben az alábbi szolgáltatásokat működtette:

Szociális területen:

- Szociális étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Családsegítés
- Adománykezelés

Gyermekvédelmi területen:

- Gyermekjóléti szolgáltatás
- Ifjúságsegítés
- Játszóház

A Budaörsi Többcélú Kistérségi Társulás kereteiben ellátott szolgáltatások közül:

- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Jegyző hatósági jogköre:

A jegyző hatáskörébe tartozó gyámhatósági feladatokat osztott munkakörben (szociális feladatokkal összevonva) az Igazgatási Osztály szervezetén belül egy fő igazgatásszervezői végzettséggel rendelkező munkatárs látja el.

E feladatkört ellátó dolgozó foglalkozik városunk azon társadalmi rétegével, melyeknél gondot jelent a mindennapi élethez szükséges feltételek biztosítása. /Gyermekek ételmisszerrel, ruházattal való ellátása, a taníttatás figyelemmel kísérése és a felmerülő egyéb szociális jellegű problémák megoldása stb./

A gyámhatósági feladatok mellett egyéb igazgatási-, segélyezési tevékenységet is végez. A feladatot ellátó dolgozó részére biztosított informatikai-, technikai és elhelyezési háttér (pl. számítógép, nyomtató, fénymásoló, telefon stb.) biztosításával munkáját korszerűen, az adott ügynek megfelelően diszkréten, a személyiségi jogok figyelembevételével láthatja el.

A gyámügyi feladatokat ellátó dolgozó folyamatos és jó kapcsolatot tart fent a jelzőrendszer résztvevőivel, a helyi szociális- és karitatív szervezetek képviselőivel.

Szakmai továbbképzéseken, az év során több alkalommal is lehetősége volt részt venni. A továbbképzések, valamint konferenciák, olyan konkrét szociális témájú elméleti és gyakorlati ismereteket magába foglaló képzések, melyeken a gyermekvédelmi-és szociális támogatások rendszere, és annak változásai szerepeltek.

II.

Pénzbeli és természetbeni ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 19. §-a értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének,
- meghatározott pénzbeli támogatásnak,
- a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek igénybevételére.

A települési önkormányzat jegyzője megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 140%-át,
- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a Gyvt. 20. § (3) vagy (4) bekezdésében foglalt feltételeknek;
- az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130%-át az a) pont alá nem tartozó esetben,

feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a törvényben meghatározott értéket.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény pénzbeli és természetbeni ellátást is jelent. Különböző kedvezmények (normatív étkezési térítési díjkedvezmény, tankönyvtámogatás, évi egyszeri támogatás) igénybevételére is jogosít, valamint július és november hónapban gyermekeként egyszeri 5. 800.- Ft támogatást jelentett. Ennek összege 2009. július hónapban 556. 800.- Ft, november hónapban 464. 000.- Ft volt.

2009. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 36 családban 84 gyermeket érintett.

Az év folyamán 13 család esetében a kérelem elutasítására került sor, valamint 8 család esetében megszűnt e támogatási forma, mert a szülők nem igényelték tovább a támogatást. Az elutasítások oka minden esetben a jogszabályban meghatározott családi jövedelemhatár túllépése volt.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjaul rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, vagy baleseti nyugellátásban, vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül.

A kiegészítő gyermekvédelmi támogatás havi összege - gyermekeként - az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összegének 22%-a. A települési önkormányzat jegyzője annak a gyámul kirendelt hozzátartozónak, akinek kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultsága a tárgyév július 1-jén, illetve november 1-jén fennáll, a tárgyév július és november hónapjában - a hónapra járó kiegészítő gyermekvédelmi támogatás összege mellett - pótlékot folyósít. 2009. évben kiegészítő gyermekvédelmi támogatás megítélésére nem került sor.

Óvodáztatási támogatás

A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, a gyermek óvodai beíratását követő első alkalommal, illetve a gyermek beíratását követően második és további alkalommal az óvodai nevelési jogviszony fennállásáig a tárgyév június és december hónapjában, pénzbeli támogatást folyósít. A 2009. évben óvodáztatási támogatás megítélésére és folyósítására nem került sor.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető a gyermek, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Elsősorban azokat a gyermekeket kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek eltartásáról családja, szülője más módon nem tud gondoskodni, illetve alkalmanként jelentkező többletkiadások miatt anyagi segítségre szorulnak. A gyermeket nevelő családoknak mindez pénzbeli, illetve természetbeni segítséget jelent. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás lehet *egyszeri (alkalmankénti)*, vagy rendkívül indokolt esetben *havi rendszerességgel nyújtott* támogatás. Ehhez a támogatási formához tartozik még a *tandíjtámogatás* is.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető a gyermek, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 150%-át, gyermekét egyedül nevelő szülő esetében a 180%-át. Amennyiben a gyermek érdekei úgy kívánják, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás élelmiszerutalvány formájában is adható. Ezzel a támogatási formával abban az esetben szükséges élni, ha vélelmezhető, hogy a megállapításra kerülő pénzbeli támogatás nem a gyermek érdekében kerül felhasználásra. Pozitívan értékelhető, hogy 2009. évben élelmiszerutalvány megítélésére nem került sor.

Egyszeri (alkalmankénti) gyermekvédelmi támogatásban 241 gyermek (130 család) 177 esetben részesült, összesen 2. 568. 000.- Ft összegben. A támogatásra benyújtott kérelmek során egy esetben az eljárás megszüntetésére került sor, mivel a szülő visszavonta kérelmét.

Havi rendszerességgel nyújtott gyermekvédelmi támogatásban 9 gyermek (4 család) – 8 gyermek 12 esetben, 1 gyermek pedig 8 esetben - részesült, összesen 380. 000.- Ft összegben.

Tandíjtámogatásban - a Pászti Miklós Alapfokú Művészetoktatási Intézményben tanuló hátrányos helyzetű tanulók tanulmányainak biztosítása érdekében – 19 gyermek (13 család) 27 esetben részesült, összesen 180. 400.- Ft összegben.

Intézményi étkezési térítési díjkezdvezmény

Étkezési térítési díjkezdvezmény nyújtható – a normatív kezdvezményen túl – annak a szülőnek, aki létfenntartásában veszélyeztetett, rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzd, s ezáltal az intézményi térítési díj megfizetésére képtelen. Intézményi étkezési térítési díjkezdvezmény az önkormányzat részéről 50%-os, illetve 100%-os arányban kerülhet megállapításra. A rendszeres gyermekvédelmi kezdvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, az 1-6. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek után 100%-ban, felsőbb évfolyamokon 50%-ban kerülhet megállapításra a támogatás. A megállapított étkezési térítési díjkezdvezmény összegét a Polgármesteri Hivatal közvetlenül utalja át az élelmezési szolgáltatást nyújtó intézménynek.

2009. évben összesen 178 gyermek (106 család) 833 esetben, közel 3. 500. 000.- Ft összegben részesült ebben a támogatási formában.

/2009. évben a díjkezdvezmény 120 gyermek (69 család) részére került megállapításra. 60 gyermek 50%-os, valamint 60 gyermek 100%-os arányban, összesen 464 esetben kapott támogatást.

2008. évről 58 gyermek (37 család) - 29 fő 50%-os, 29 fő 100%-os arányban - összesen 369 esetben részesült támogatásban./

2009. évben négy gyermek (2 család) esetében az eljárás a 2004. évi CXL. törvény 31. §-a alapján megszüntetésére került, mivel a kérelmező a kérelem benyújtásán túl a továbbiakban nem kívánt együttműködni a támogatás megállapítása érdekében. Ennek során az elbíráláshoz szükséges dokumentumokat hiányosan csatolta, valamint az eljáró ügyintéző hiánypótlási felhívására sem reagált, és az erre megállapított határidő meghosszabbítását sem kérte. Egy gyermek esetében a kérelem elutasításra került, mivel a kérelmező családjában az egy főre jutó jövedelem jóval meghaladta a helyi gyermekjóléti ellátásokról szóló rendeletben meghatározott összeget.

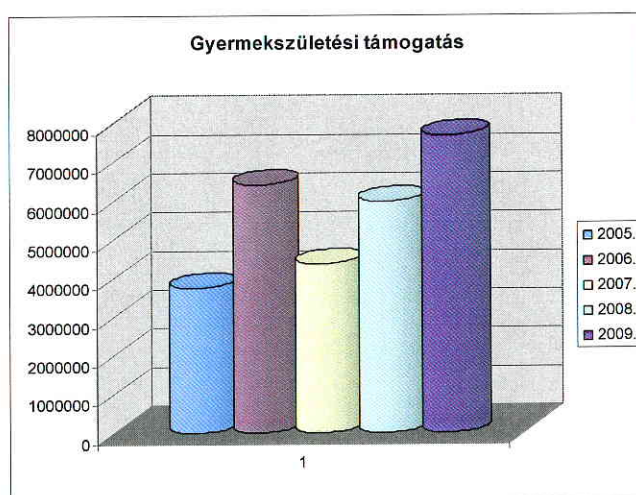
Továbbra is megállapítható, hogy a pénzbeli és természetbeni ellátások iránt benyújtott kérelmek legfőbb okai továbbra is a családok egyre rosszabb anyagi és szociális helyzete. A kevés jövedelem és az egyre növekvő munkanélküliség a családok életmódját és életkörülményeit tovább nehezítik. Az elutasítások okai között leginkább a hiányos adatközlés - melynek felhívás után sem tesznek eleget - illetve a jövedelemhatárok túlzott mértékű átlépése szerepel.

Gyermekszületési támogatás

Gyermekszületési támogatás állapítható meg azoknak a családoknak, akik gyermekük születésével hozzájárulnak Biatorbágy jövőjének biztosításához.

A gyermekszületési támogatás megítélésének feltétele, hogy legalább az egyik szülő a születést, illetve az örökbefogadást megelőzően legalább hat hónappal Biatorbágyon állandó lakóhellyel rendelkezzen, továbbá a gyermek(ek) első lakóhelye – kivéve az örökbefogadás esetét – Biatorbágy közigazgatási területén legyen. A gyermekszületési támogatás annak a családnak állapítható meg, akinek a családjában az egy főre utó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 400%-át, egyedülálló szülő esetén a mindenkori öregségi nyugdíj 600%-át.

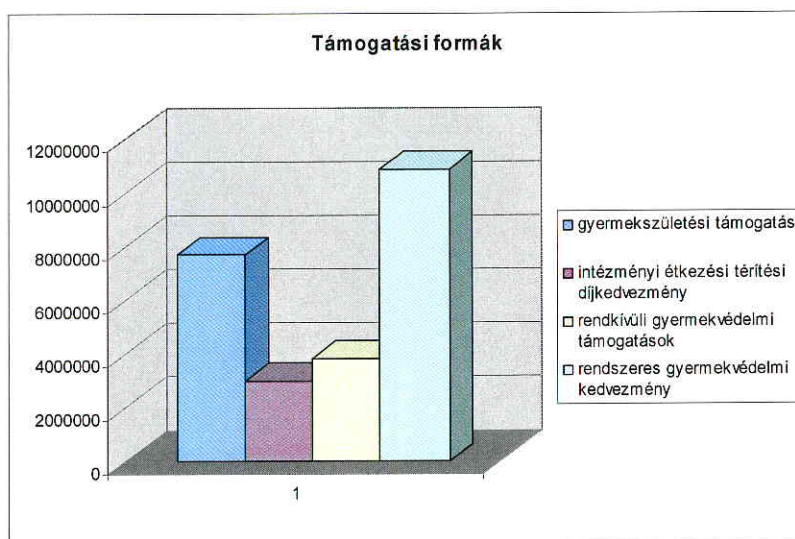
A gyermekszületési támogatás összege – gyermekenként – megegyezik az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 230%-ával. A gyermekszületési támogatás összege – gyermekenként – 2009. évben 65. 550.- Ft volt, mely 117 gyermek (111 család) részére, összesen 7. 669. 350.- Ft értékben került kifizetésre.

Biatorbágy Város Képviselő-testülete a 24/2004. (01. 29.) Öh. számú határozatával létrehozta az évente két alkalommal megrendezésre kerülő „Örülünk, hogy megszületél” emléklap- és plakett ünnepélyes átadását. 2009. év májusban 84 gyermeket, novemberben pedig 99 gyermeket köszönthettünk.

Biatorbágy Önkormányzata a felsorolt támogatási formákon kívül nagy gondot fordít a szociálisan hátrányos helyzetben lévő gyermekek üdültetésére is. Az érintett gyermekek részére minden évben kedvezményes üdülési lehetőséget biztosít, a Fonyód ligeti, valamint a Biatorbágyon lévő Iharosi üdülőben.

A fonyódi önkormányzati üdülőben szervezett táborban 2009. évben 27 halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (+5 fő kísérő) részvételét biztosította térítésmentesen a Képviselő- testület és a Polgármesteri Hivatal, mintegy 677. 600.- Ft összegben.

III. *Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások*

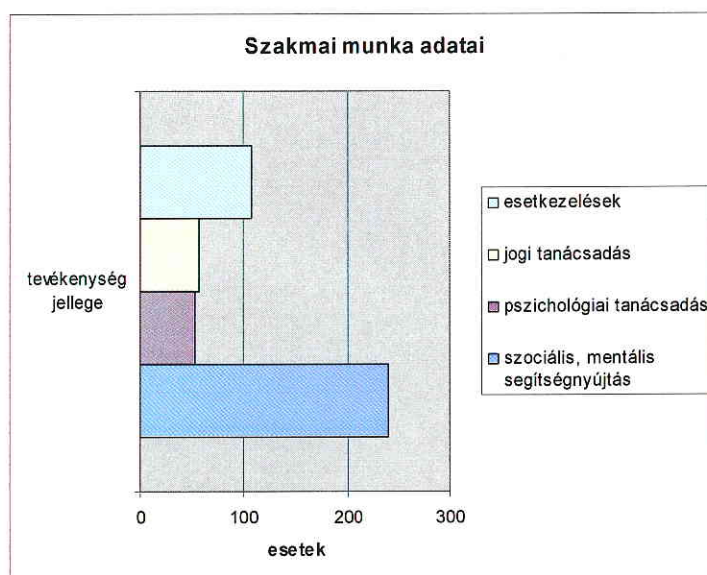
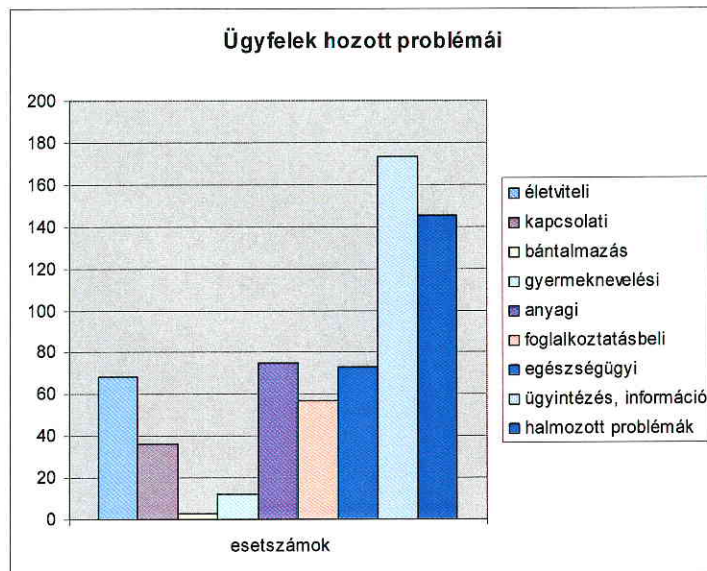
Családsegítés

A családsegítés, a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások, a szociális alapellátás körébe tartozó feladatok, a Biatorbágyi Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat szervezetén belül biztosítottak. A családgondozók feladata, hogy az alapellátás keretén belül biztosítsák a hozzájuk forduló érdekeinek és jogainak érvényesítését. A családsegítést a városban lakók önkéntesen, vagy jelzés alapján (önkormányzat, orvos, lakók stb.) az intézmény felkeresésével veszik igénybe.

A családsegítés keretében biztosított a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás, a szociális támogatásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése, igénylésének ügyintézése, a jogi tanácsadás, az adósságkezelés, kapcsolatai problémák megoldásának segítése, családgondozás gondozási terv alapján, a tartós munkanélküliek, a lakhatási gondokkal küzdők, a fogyatékkal élők, a szenvedélybetegek illetve családtagjaik támogatása, segítése stb.

2009. évben megemelkedett a szolgáltatást igénybe vevő ügyfelek - 219 fő - száma az elmúlt évekhez képest, mely annak tulajdonítható, hogy igen nagymértékű volt a társadalmi változás. A foglalkoztatással összefüggő problémák hatalmas növekedést mutatnak, ezáltal megerősödött a családok különböző adósságkezelési problémája is.

Az esetkezelések magas száma azt mutatja, hogy a segítséget kérők többségükben olyan gondokkal küzdenek, amelyek bonyolultak, többszeplősek, és amelyeket tervszerű, több találkozást igénylő megállapodás keretében lehetett megoldani. 2009. évben 145 olyan eset fordult elő, ahol a problémák halmozottan jelentkeztek, így bonyolult gondozási folyamatot, un. esetkezelést kellett alkalmazni.

A családsegítés tevékenységébe beletartozik a már megemlített jelzőrendszeres házi segítségnyújtás is. A szolgáltatást a Családsegítő Központ szervezésében a Budaörsi Többcélú Kistérségi Társulás látja el. A szolgáltatást a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása érdekében nyújtott ellátás, mely 24 órában elérhetővé teszi a segítő szakembert.

A családsegítéshez szorosan kapcsolódik az ifjúságsegítés is, hiszen a családokban felnövő, önálló élet felé haladó személyeket segíti alacsony küszöbű szolgáltatásokkal. Az Ifjúsági Információs Pont (IIP) széleskörű információbázist kezel, így elérhető kultúra, szabadidő, szórakozás, tanulás, munka, egészségügy stb. témakörökben, valamint lehetőséget teremt a szabadidő értelmes eltöltésére is. Az Ifjúsági Közösségi Tér (IKT) átadására 2009. október 16. napján került sor. A regisztráció alapján 1548 megkereséssel, naponta átlagosan 7 fő látogatta az IKT-t különböző igényekkel. 2009. december 10-én megalakult Ifjúsági Forum segítségével a településen élő szinte valamennyi fiatal „elérhető”, így rendszeres a programokról való tájékoztatás, valamint az egyéni kezdeményezések támogatása, megvalósítása.

Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

Önkormányzatunk, a fenntartásában lévő óvodában (négy épületben) és általános iskolában (két épületben) napközis foglalkoztatás keretében biztosítja a gyermek életkorának megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményekben az alapellátások keretébe tartozó szolgáltatások közül csak az étkeztetésért állapítható meg térítési díj, melynek összegét az önkormányzat rendeletben határozza meg. A gyermekvédelmi törvény a három- és többgyermekes családok részére 50%-os, a fogyatékos gyermekek részére 30%-os kedvezményt biztosít, ezen felül az önkormányzat – az előzőekben már ismertetett - térítési díjkedvezményt nyújt.

A Gyermekjóléti Szolgálat az év során 84 családdal és 121 gyermekkel került kapcsolatba. A tevékenységet két fő főállású szakképzett családgondozó látta el.

Családoknál jelentkező problémák

Probléma típusa	Kezelt problémák száma
Anyagi	169
Nevelési	190
Beilleszkedési nehézség	17
Magatartászavar	57
Családi konfliktus	108
Család életvitele	22
Szülői elhanyagolás	28
Családon belüli bántalmazás	9
Fogyatékoság	5
Szenvedélybetegségek	8

A társadalmi változások nagyban megviselik a családi kapcsolatokat, és a gyorsan változó körülmények megnehezítik a társadalomban való eligazodást. Veszélyeztető tényezőként első helyen a szülők nem megfelelő gyermeknevelési stílusa, második helyen az anyagi problémák okozta nehézségek, harmadik helyen pedig a kapcsolati problémákból fakadó családi konfliktusok kialakulása és azok hosszú távú fennmaradása jelent meg.

Az anyagi problémák hátterében általában az aluliskolázottság, a munkanélküliség, az eladósodás, esetleg a szülő mentális betegsége áll. Kiemelkedően magas volt azon esetek száma, ahol a szülők konfliktusa, életvitele állt a gyermek valamilyen tanulási- és magatartászavara hátterében. Megnőtt a kvalifikált, kifejezetten magas jövedelmű emberek családi konfliktusainak, válásainak száma is.

Végzett szakmai tevékenység (halmozott adat)

Tevékenység	száma
Információnyújtás	707
Ügyintézés	79
Tanácsadás	101
Segítő beszélgetés	88
Családlátogatás	196
Védelembe vételi tárgyalás	7
Konfliktuskezelés	11
Esetkonferencia	17
Egyéb (szabadidő, csoportok, táboroztatás stb.)	57

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetése is. A gyermekek védelmének rendszerében fontos feladatot látnak el az egészségügyi és szociális intézmények (házi orvosi, védőnői, családsegítő szolgálat, stb.), valamint a nevelési-oktatási intézmények (óvoda, iskola, művészeti iskola). 2009. évben négy jelzőrendszeri találkozó, valamint egy éves jelzőrendszeri konferencia került megrendezésre.

Az önkormányzat gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladataiban résztvevő szervezetek és intézmények

Az intézmények és a hivatal szociális és gyámügyi szakterületével foglalkozó munkatársai a felmerülő problémákról folyamatosan – szükség esetén személyesen is - tájékoztatják egymást, és közösen igyekeznek megoldást találni. A napi kapcsolaton túl, rendszeresen havi egy alkalommal konzultálnak, ahol az aktuális és felmerülő problémákon túl (védelembevétel, ideiglenes hatályú elhelyezés stb.) a jövőre vonatkozó elképzelések, illetve azok megvalósulási lehetőségei is megvitatásra kerültek.

A biatorbágyi **Benedek Elek Óvoda** a helyi nevelési programjában, valamint az évekre lebontott munkaterveiben kiemelt feladatként kezeli az intézmény gyermekvédelmi tevékenységét. A tanév előkészítéseként már az óvodai felvételek során nagy gondot fordítanak a városban élő különleges gondoskodást igénylő gyermekekre. Ennek érdekében az óvodai felvételi bizottság munkájában minden évben részt vesznek a védőnők, a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai, a Polgármesteri Hivatal gyámügyi előadója, a Nagycsaládok Egyesületének képviselője, valamint az óvodás szülők 1-1 képviselője is annak érdekében, hogy egy veszélyeztetett helyzetben lévő, óvodai elhelyezésre szoruló gyermek se maradjon ki az ellátásból.

A Biatorbágyi Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálattal, valamint a Védőnői Szolgálattal szoros és rendszeres a kapcsolatuk, így mindkettőjük jelzése alapján akár év közben is, a megengedett létszámon felül is biztosítani tudják a nehéz helyzetbe került gyermekek részére az óvodai ellátást. Az elmúlt tanévben két új csoportot is indítottak.

A négy tagintézményben nincs külön gyermekvédelmi felelős, azonban az óvónők munkaköri kötelezettségei közé tartozik a csoportjaikba járó gyermekek sorsának figyelése, segítése. A családi nevelést, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését többféle csatornán igyekeznek elősegíteni.

A pedagógus-továbbképzéseken minden évben szerepel gyermekvédelemmel kapcsolatos előadás, valamint a különböző szakmai napokon a nevelési témakörök szinte mindegyike érinti valamilyen formában a gyermekvédelmi tevékenységet. 2009. évben 22 fő óvónő és 3 fő védőnő vett részt szalmi továbbképzésben.

A társintézményekkel a tagóvoda-vezetők, valamint a vezető-helyettes óvónő tartja a kapcsolatot. Nagyon jól működik az intézményen belül, a szülők egymást segítő, támogató tevékenysége is.

Az intézmény csoportonként felméri a hátrányos, illetve veszélyeztetett helyzetű kisgyerekek létszámát. A különféle területeken speciális fejlesztést, egyéni foglalkozást igénylő gyermekeket közvetlenül az óvodából (Tanulási Képességet Vizsgáló Intézet), a Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat (pszichológus), vagy az egészségügyi ellátás keretein belül (ortopédiai, látás- és hallásvizsgálat stb.) küldik kezelésre.

Az óvoda rendszeresen szervez különböző kulturális előadásokat, kirándulásokat, melyek alkalmával különös figyelmet fordítanak arra, hogy a rendezvényekről szociális és anyagi okok miatt egyetlen gyermek se maradjon ki. Alapvető szempont az intézmény működésében mindenféle üggyel kapcsolatban a szakmai titoktartás, a gyermeki jogok védelme, a kisgyermekek és a család elfogadása, a tapintatos, de határozott, konkrét segítségnyújtás.

A **Biatorbágyi Általános Iskola** gyermekvédelmi felelősei fontos feladatuknak tekintik a prevenciót, a különböző veszélyeztetettség kialakulásának megelőzését, illetve hatékony kezelést, a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók felmérését, gondozását és segítségét. A tanév során fokozott figyelemmel kísérik őket, szükség esetén családlátogatást is tesznek az érintett családnál.

A veszélyeztetettség előidézői elsődlegesen a szociális okokból fakadó problémákban (pl. a család szerkezete, rossz anyagi helyzete, a szülők életmódjából fakadó rossz hatások, a családi nevelés hiánya, munkanélküliség, tanulási nehézségek stb.) keresendők. A veszélyeztetett tanulóknál tapasztalható negatív jelenségek a csavargás, tanórától való hiányzás, a tisztálkodás hiánya, a nem megfelelő ruházat, a tanfelszerelés hiánya, a házi feladat hiánya és különböző tanulási- és magatartási problémák.

A gyermekvédelmi felelősök a feltárt hiányosságok megszüntetése érdekében a szülőkkel folyamatos megbeszéléseket folytattak. A tanulási gondokkal küzdő gyermekek esetében javaslatot tettek a napközi szolgáltatásainak igénybevételére, valamint szülői klubot hoztak létre, ahol kisebb konferencia keretében együtt próbáltak megoldásokat találni a problémákra. A magatartási zavarokkal küzdő gyermekek problémáinak kezelésében sokat segít az iskola által foglalkoztatott pszichológus. A gyermekvédelmi felelősök rendszeres és jó kapcsolatot tartanak fenn a jelzőrendszer további tagjaival. Esetmegbeszélés, illetve esetkonferencia keretében folyamatosan tájékoztatják egymást a veszélyeztetett családok, gyermekek helyzetéről. E fórumokon közösen határozzák meg azokat a feladatokat, melyek elősegíthetik a veszélyeztetettség csökkenését, megszűnését.

A **Budaörsi Rendőrkapitányság** vezetője és Biatorbágy Város Jegyzője között együttműködési megállapodás van a családon belüli erőszak és a kiskorúak védelmével kapcsolatos esetek megoldására, végrehajtására. Az együttműködési megállapodás keretében, ha a rendőri intézkedés - a kiskorú eltűnése miatt folytatott államigazgatási eljárás vagy büntetőeljárás - során a kiskorú veszélyeztetettsége állapítható meg, vagy ha a kiskorú a családon belüli erőszakkal kapcsolatban állít valamilyen tényt, a Rendőrkapitányság azt haladéktalanul megvizsgálja és értesíti a Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálatot. A megtett intézkedésekről a Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat minden esetben tájékoztatja a Rendőrkapitányságot. A Rendőrkapitányság különböző programok keretében előadásokat is tart a helyi óvodában és az iskolában (pl. DADA program, közlekedésbiztonság stb.)

A **Kábítószer Egyeztető Fórum** működését a Biatorbágyi Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat koordinálja, az érintet szervezetekkel közös együttműködés alapján. 2009. évben háromhavonta tartottak egyeztető fórumokat, de elmondható, hogy a társszervezetek között megfelelő, napi szintű együttműködés van.

A **Biatorbágy Közbiztonságáért Alapítvány** elsődleges céljai között szerepel a hátrányos helyzetű gyermekek felkarolása. Tevékenységüket a Képviselő-testület folyamatosan támogatta és a jövőben is elő kívánja segíteni a működésüket. Az iskolás gyermekek védelmében folyó prevenciós munka kimagaslóan megfelelő volt. A Biatorbágyi Általános Iskola két tagintézményén kívüli, szervezet is működtetett olyan klubot, ahol kifejezetten a csellengő, nehezen kezelhető gyermekeket gyűjtötték össze és gondoskodtak számukra megfelelő elfoglaltságról, valamint segítették beilleszkedésüket.

Az önkormányzat támogatásával a Biatorbágyi Közbiztonsági Alapítvány Ifjúsági Bűnmegelőzési Klubot működtetett. Kifejezetten pályamotivációs foglalkozások voltak az Ifjúsági Bűnmegelőzési Klubban, ahol a gyermekek a rendőrség, a tűzoltóság, valamint a mentőszolgálat munkájával ismerkedhetnek meg. A klubba a helyi lakosú gyermekeken kívül a környék más településéről is jártak általános iskolás gyermekek, illetve meghívás alapján minden évben más településekre is elmentek bemutatókat tartani.

Az iskolában folyó prevenciós munka a fenti két szervezet, valamint a Rendőrség Körzeti Megbízotti Szolgálatához kötődött. A helyi általános iskolában az „Iskola Rendőr” programban a település Körzeti Megbízotti Szolgálat vezetője, Pénzes László r.ftzls. úr és munkatársai tartottak megelőző előadásokat. Az előadásokat 2009. évben már kiterjesztették a szülői értekezletre is, így a szülők közvetlenül is értesülhettek a gyermekeiket veszélyeztető körülményekről, eseményekről.

Biatorbágy Önkormányzata ellátási szerződésben áll a törökbálinti „**Sorsunk és Jövők**” Alapítvány által működtetett családok átmeneti otthonával, ahol a veszélyhelyzetben lévő várandós anyák, krízishelyzetben lévő családok nyerhetnek elhelyezést. A Sorsunk és Jövők Kiemelten Közhasznú Alapítvány és az Önkormányzatunk közötti szerződés értelmében az alapítvány egyidejűleg két családot fogadhat.

A 2009. évben egy édesanyát és két gyermekét kellett az alapítvány segítségével ideiglenesen elhelyezni.

A **Dr. Vass Miklós Alapítvány** elsősorban a halmozottan sérült gyermekek korai fejlesztésében (0-5 éves korig), valamint az utógondozásban nyújt segítséget Biatorbágyon. Szakemberek (pl. pszichológus stb.) bevonásával, különböző prevenciós programok és csoportfoglalkozások keretében ingyenes ellátást biztosítanak. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy egyre többen fordulnak segítségért az alapítványhoz. 2009. évben 293 gyermeket vizsgáltak meg, ebből 143 gyermek kapott valamilyen ellátást. Hetente összesen 115 gyermek fordult meg az alapítványnál. Az Önkormányzat 2009. évben 4. 850. 000.- Ft-tal támogatta az alapítványt.

Biatorbágy Nagyközség Képviselő-testülete 145/2005. (06. 23.) Öh. számú határozatával megállapodást hagyott jóvá a pedagógiai szakszolgálati feladatok ellátására a **Budaörsi Kistérségi Többcélú Társulással**. Az ellátási terület jelenleg a logopédiai és a nevelési tanácsadói feladatokat foglalja magába. 2007. január 15. napjától egy fő pszichológussal kihelyezett Nevelési Tanácsadó – a Budaörsi Nevelési Tanácsadó részeként – működik Biatorbágyon.

Már 2006. évben megkezdődtek Biatorbágy Központi Egészségházának építési munkálatai. 2009. év szeptemberében megtörtént a használatbavétel, az Egészségház átadása. Az épületben nyert elhelyezést a Biatorbágyi Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat is, így az intézmény nagyobb alapterülettel rendelkezik, valamint a közösségi szolgáltatásoknak is bővebb teret tud biztosítani (pl. idősek nappali ellátása, ifjúsági klub, tanulószoba, kismamaklub stb.).

A jelzőrendszer működése

Tekintettel a jelzőrendszer fontosságára, elsősorban működési feltételeinek elősegítésére kell törekedni. Különös figyelmet kell fordítani a rendszerben szereplő egyének kapcsolatának megerősítésére, kommunikációjuk nyíltabbá és egyszerűbbé tételére.

Az intézmények és a jelzőrendszer működésének alapja a szakmai felkészültség, a titoktartás, a gyermeki jogok védelme, a tolerancia, valamint a tapintatos, de határozott, konkrét segítségnyújtás. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében, védelmének rendszerében fontos feladatot látnak el az egészségügyi és szociális intézmények (háziorvosi, védőnői, családsegítő szolgálat, stb.), valamint a nevelési-oktatási intézmények (óvoda, iskola, művészeti iskola) is. Az oktatási-nevelési intézmények jelzéseinek nagy része az iskolai hiányzásokról szól, de nem elhanyagolandó a hátrányos helyzetű tanulók, illetve a családi konfliktusokból adódó problémák megléte is.

A további együttműködés sikerének megalapozásaként fontos hangsúlyozni a Biatorbágyi Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat által szervezett Szociálpolitikai Kerekasztal tevékeny működését is, mely fórum a szociális törvény által létrehozandó Szociális Kerekasztaltól függetlenül fejti ki tevékenységét.

A jelzőrendszer tagjai 2009. év során négy alkalommal találkoztak, valamint megrendezésre került az éves jelzőrendszeri konferencia is. Minden összejövetelre meghívást kaptak a védőnők, a gyermekorvosok, a gyámügyi munkatárs, a Nevelési Tanácsadó munkatársa, a Budaörsi Rendőrkapitányság és a Biatorbágyi Körzeti Megbízott képviselője, valamint az óvoda és az iskola gyermekvédelmi munkával foglalkozó szakemberei is.

IV.

Hatósági intézkedések

A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatási ügyekben általános első fokú hatóságként jár el a települési önkormányzat jegyzője.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések közül a települési önkormányzat jegyzőjének feladata többek között a gyermekek védelembe vételéről és annak megszüntetéséről való döntés meghozatala, valamint azonnali intézkedést igénylő esetekben a gyermekek a különélő másik szülőnél, más hozzátartozónál vagy más alkalmas személynél, illetve nevelőszülőnél, vagy – ha erre nincs mód – gyermekotthonban ideiglenesen elhelyezni.

Ha a gyermek helyzete nem indokolja a fent ismertetett gyermekvédelmi intézkedések alkalmazását, akkor a jegyző a gyermekjóléti szolgálatot kéri fel az alapellátás körében történő ellátásra. Ha a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése sem az alapellátásban, sem pedig a jegyző által alkalmazott gyermekvédelmi intézkedésekkel nem biztosítható, akkor a városi gyámhivatalt keresi meg a hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi intézkedések megtételére.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

A védelembé vétel olyan hatósági eljárás, melyben a család a hatóság felügyelete, valamint a gyakoribb családgondozás következtében alkalmassá válhat arra, hogy a gyermekek nevelése továbbra is a családban történjék, a gyermekek szükségleteinek fokozott figyelembe vételével. A védelembé vett gyermekek esetében a családgondozás gyakoribb, mint az alapellátás során a kialakult problémák megfelelő és hatékony kezelése érdekében. A védelembé vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a gyermek részére a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozóját kell kirendelni.

2009. évben nyilvántartott védelembé vett gyermekek száma 7 fő volt, az év közben megszüntetett esetek 3 gyermeket érintettek, így az év végére 4 gyermek (2 családban) volt védelem alatt. A védelembé vétel, illetve a védelembé vétel fenntartása a környezeti, valamint a szülőknek- és a gyermekeknek felróható magatartási okokból vált szükségessé.

Az eljárások során 1 esetben a gyermekek számára magatartási szabályokat kellett megállapítani, valamint 2 esetben figyelmeztettük a szülőket helytelen magatartásának megváltoztatására.

Amennyiben a szabálysértési hatóság indokoltnak tartja, akkor kezdeményezheti a fiatakorú védelembé vételét is. 2009. évben ilyen kezdeményezés alapján eljárás megindítására nem került sor. A közoktatási törvényben meghatározott kötelezettségek – tankötelezettség - megszegése tárgyában az elmúlt évben 15 gyermek esetében indult szabálysértési eljárás a szülők ellen.

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a gyermeket ideiglenesen a nevelésre alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség, a legközelebbi ideiglenes gondozási feladatokat is ellátó nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben kell elhelyezni. Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, érzelmi, vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

A gyámhatóság által ideiglenes hatályú elhelyezésre 2009. évben nem került sor.

Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma

Megnevezés		Fő
Tárgyévben nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak		84
Ebből:	környezeti okból veszélyeztetettek	33
	magatartási okból veszélyeztetettek	19
	anyagi okból veszélyeztetettek	84
	egészségi okból veszélyeztetettek	3
	alkoholizmus miatt is veszélyeztetett	9
	szendélybetegség miatt is veszélyeztetett	12
	bántalmazás (testi) miatt is veszélyeztetett	5
	bántalmazás (szexuális) miatt is veszélyeztetett	-
	bántalmazás (érzelmi) miatt is veszélyeztetett	8
	testi (fizikai) elhanyagolás	2
	lelki (érzelmi) elhanyagolás	8
	lakáskörülmények miatt is veszélyeztetett	19

V.

Jövőre vonatkozó elképzelések

Az önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok hatékony ellátása érdekében továbbra is kiemelten fontosnak tartja azon kapcsolatrendszerek eredményes működtetését és támogatását, mely elősegíti a településen fellépő veszélyeztetettségi körülmények feltárását és megszüntetését.

A Biatorbágyi Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálatnak az Egészségházban történő elhelyezésével tovább bővült a szociális és gyermekjóléti alapellátás, mely szélesítheti mindazon prevenciós tevékenységeket, mellyel elérhetővé válna a veszélyeztetettségi mutatók ma tapasztalható számának csökkentése. A jövőre vonatkozó tervek között továbbra is szerepel a már meglévő és működő tevékenységek megtartása (pl. szociálterápiás gyermekcsoport, családjára foglalkozás, egyéni pszichológiai tanácsadás, meditáció, segítő beszélgetés, életvezetési tanácsadás, ügyintézés, nyári táboroztatás, nyári foglalkozások biztosítása, adományok gyűjtése és szétosztása stb.), a családi napközi szolgáltatás megszervezése szociálisan rászorult családoknak, a játszóház népszerűsítése és működésének megerősítése, valamint az adósságkezelés beindítása.

Biatorbágy népességszámának, ezen belül a gyermeklétszám jelentős növekedése miatt, a jövőbeni tervek között folyamatosan kiemelten szerepel a 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátásának megoldása. A Képviselő-testület már felmérte a bölcsőde létrehozásával összefüggő szükségleteket, megkezdte az elhelyezésre alkalmas épület, illetve terület felkutatását. A bölcsőde megvalósításával kapcsolatos kérdések folyamatosan a Képviselő-testület által tárgyalt témák napirendi pontjai között szerepelnek.

Biatorbágy Város Képviselő-testülete minden évben nagy hangsúlyt fektet a városban működő alapítványok, egyesületek, társadalmi- és tömegszervezetek támogatására. 2009. évben pályázati úton 26, pályázaton kívül további 7 egyesületet és alapítványt támogatott. A pályázók céljai között szerepeltek különböző kulturális programok, gyermektáboroztatás, ismeretterjesztés, mely egyaránt szolgálja a gyermekek és felnőttek ismereteinek kiszélesítését, valamint a szabadidő hasznos eltöltését.

Biatorbágy Város Képviselő-testülete - az általa működtetett intézményrendszerből, valamint a jelzőrendszer által feltárt - gyermekeket érintő szociális rászorultság megszüntetése, kezelése céljából 2009. évben közel 29. 500. 000.- Ft támogatást állapított meg.

Biatorbágy, 2010. április 30.

Makranczi László
jegyző

Készítette:

Varga Szilvia gyámügyi előadó

Határozati javaslat

**Biatorbágy Város Képviselő-testülete
../2010.(..) Öh. számú
határozata**

**Beszámoló a jegyzői hatáskörbe tartozó gyámügyi feladatokról és a gyermekjóléti,
gyermekvédelmi tevékenységről**

Biatorbágy Város Képviselő-testülete megtárgyalta és elfogadja a jegyzői hatáskörbe tartozó, 2009. évi gyámügyi feladatokról és a gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységről szóló beszámolót.

Dr. Palovics Lajos s.k.
polgármester

Makranczi László s.k.
jegyző